

स्थानिक निधी लेखापरीक्षा
विभागाकडील प्रलंबित ग्रामपंचायत
लेखापरीक्षण घटकांचा निपटारा
करण्यासाठी करार पध्दतीने
मानधन तत्वावर सेवानिवृत्त
कर्मचाऱ्यांच्या सेवा घेण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग**

शासन निर्णय, क्रमांक :- सेवाप्र २०१५/प्र.क्र.८१/को.प्र.३

मंत्रालय, मुंबई -४०००३२

दिनांक:- २५ जानेवारी, २०१६

मुंबई स्थानिक निधी लेखापरीक्षा अधिनियम १९३० व नियम १९३१ नुसार, स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे लेखापरीक्षण स्थानिक निधी लेखापरीक्षा संचालनालयामार्फत करण्यात येते. महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (हिशेब तपासणी) नियम १९६१ मधील नियम ३, ४ व १५ च्या तरतूदीनुसार ज्या ग्रामपंचायतींचे वार्षिक उत्पन्न रक्कम रु. २५,०००/- पेक्षा जास्त आहे, त्यांचे वर्षातील संपूर्ण व्यवहारांचे लेखापरीक्षण करण्यात येते.

सन २००७-०८ ते २०१३-१४ या कालावधीतील ३२,५२५ ग्रामपंचायत घटकांचे लेखापरीक्षण सध्या प्रलंबित आहे. सदर प्रलंबित लेखापरीक्षणाबरोबरच सन २०१४-१५ च्या ग्रामपंचायत घटकांचे नियमित लेखापरीक्षण पूर्ण करण्यासाठी अतिरिक्त मनुष्यबळाची आवश्यकता आहे. त्यासाठी स्थानिक निधी लेखापरीक्षा विभागाकडील प्रलंबित ग्रामपंचायत लेखापरीक्षण घटकांचा निपटारा करण्यासाठी नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवा करार पध्दतीने मानधन तत्वावर घेण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता. याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

शासन निर्णय

ग्रामपंचायतींच्या सन २०१४-१५ च्या नियमित लेखापरीक्षणाबरोबरच सन २००७-०८ ते २०१३-१४ या कालावधीतील ३२,५२५ ग्रामपंचायत घटकांचे प्रलंबित लेखापरीक्षण माहे १ फेब्रुवारी २०१६ ते दि.३० जून २०१६ या ५ महिन्यांमध्ये पूर्ण करण्यासाठी सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मधील निकष व परिशिष्ट "ब" मधील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून २४४ लेखापरीक्षकांची सेवा करार पध्दतीने मानधन तत्वावर घेण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सदर सेवेकरिता प्रति लेखापरीक्षक मानधन दरमहा रु.१०,०००/- (रु.८,०००/- पारिश्रमिक व रु.२,०००/- प्रवासभाडे) या प्रमाणे देण्यात यावे. या प्रयोजनाकरिता नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवा करार पध्दतीने मानधन तत्वावर घेण्यात याव्यात.

२. करार पध्दतीने मानधन तत्वावर लेखापरीक्षकांच्या पॅनलमध्ये खालीलप्रमाणे लेखापरीक्षकांची निवड करावी :-

अ) स्थानिक निधी लेखापरीक्षा विभागातून वरिष्ठ लेखापरीक्षक / कनिष्ठ लेखापरीक्षक या पदावरून सेवानिवृत्त झालेले कर्मचारी.

ब) महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवा गट ब (राजपत्रित / अराजपत्रित) संवर्गातून सेवानिवृत्त झालेले अधिकारी.

क) सहकार विभागातील लेखापरीक्षा विभागातून सेवानिवृत्त झालेले कर्मचारी.

वरील घटकांतून करार तत्वावर पुरेसे लेखापरीक्षक उपलब्ध न झाल्यास सहकार विभागाने प्रमाणित केलेले लेखापरीक्षक (GDCA परीक्षा उत्तीर्ण झालेले कर्मचारी) यांच्या सेवा परिशिष्ट -“ अ ” मधील निकष व परिशिष्ट-“ ब ” मधील अटी व शर्तीनुसार करार पद्धतीने घेण्यात येतील.

३. करार पद्धतीने नेमणूक केलेल्या लेखापरीक्षकांना कामाचे वितरण, त्यांचे कामावर देखरेख व संनियंत्रण तसेच विहित मुदतीत प्रलंबित लेखापरीक्षण घटक पूर्ण होतील, याची जबाबदारी संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा यांची राहिल.

४. उपरोक्त बाबीसाठी होणाऱ्या रु. १, २२, ००, ०००/- च्या खर्चास शासन मंजूरी देत आहे.

५. यापैकी रु. २४, ४०, ०००/- एवढा खर्च मागणी क्र. जी - ५ , २०५४ कोषागार व लेखा प्रशासन (००) ०९८ स्थानिक निधी लेखापरीक्षा (००) (०१) मुख्य लेखापरीक्षक स्थानिक निधी लेखापरीक्षा (२०५४ ०१११ २८१) , १३ कार्यालयीन खर्च” या लेखाशिर्षाखाली सन २०१५-२०१६ करिता उपलब्ध असणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा आणि उर्वरित रु. ९७, ६०, ०००/- एवढा खर्च मागणी क्र. जी - ५ , २०५४ कोषागार व लेखा प्रशासन (००) ०९८ स्थानिक निधी लेखापरीक्षा (००) (०१) मुख्य लेखापरीक्षक स्थानिक निधी लेखापरीक्षा (२०५४ ०१११ २८१) , १३ कार्यालयीन खर्च” या लेखाशिर्षाखाली सन २०१६-२०१७ मध्ये उपलब्ध होणाऱ्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. हा शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने अनौपचारिक संदर्भ क्र. १७९/ २०१५/तेरा, दि. २०/१०/२०१५ अन्वये आणि वित्त विभागाच्या व्यय कार्यासनाच्या सहमतीने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ७९३ / १५/ व्यय-४, दि. ०९/११/२०१५ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०१२७१७२४२१०००५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(शुभांगी शेठ)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

सोबत : परिशिष्ट- अ व ब

प्रत:-

१) अप्पर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- २) मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,मंत्रालय,मुंबई.
- ३) संचालक,लेखा व कोषागारे संचालनालय,मुंबई.
- ४) संचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा,संचालनालय,कोकण भवन नवी मुंबई.
- ५) सर्व सहसंचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा
- ६) सर्व कोषागार अधिकारी, लेखा व कोषागारे
- ७) सर्व सहाय्यक संचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा
- ८) मा.मंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
- ९) मा.राज्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय, मुंबई.
- १०) वित्त विभाग कार्यासन कोषा-२,कोषा-५.

परिशिष्ट अ

करार तत्वावर सेवानिवृत्त अधिकारी / कर्मचारी यांच्या सेवा लेखापरीक्षणाच्या कामासाठी उपलब्ध करून घेण्याबाबतचे निकष

अ) घटक १ - शासकीय सेवेतून सेवानिवृत्त झालेले अधिकारी / कर्मचारी :

- १) स्थानिक निधी लेखापरीक्षा विभागातून वरिष्ठ लेखापरीक्षक/कनिष्ठ लेखापरीक्षक या पदावरून सेवानिवृत्त झालेले कर्मचारी.
- २) महाराष्ट्र वित्त व लेखा सेवा गट ब (राजपत्रित / अराजपत्रित) संवर्गातून सेवानिवृत्त झालेले अधिकारी.
- ३) सहकार विभागातील लेखापरीक्षा विभागातून सेवानिवृत्त झालेले कर्मचारी.
- ४) नियत वयोमानानुसार सेवानिवृत्त झालेल्या अधिकारी / कर्मचाऱ्याचे वय ६५ वर्षाहून अधिक नसावे.
- ५) स्वेच्छा सेवानिवृत्त अधिकारी / कर्मचाऱ्यांबाबत सेवानिवृत्त झाल्याचा कालावधी ७ वर्षांपेक्षा अधिक नसावा.
- ६) अधिकारी / कर्मचारी शारीरिकदृष्ट्या सक्षम असावा.
- ७) अधिकारी / कर्मचा-याला शासकीय नियमांची तसेच लेखापरीक्षण विषयक अधिनियम व नियमांची माहिती असल्याबाबत विभागीय सह संचालक यांनी खात्री करावी.
- ८) सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध त्यांच्या शासकीय सेवा कालावधीतील कामकाजाबाबत कोणत्याही प्रकारचे विभागीय चौकशी अथवा न्यायालयीन प्रकरण प्रलंबित नसल्याबाबत त्यांच्याकडून हमीपत्र घेण्यात यावे.

ब) घटक २ - सहकार विभागाने प्रमाणित केलेले लेखापरीक्षक (GDCA परीक्षा उत्तीर्ण झालेले कर्मचारी)

- उपरोक्त घटक १ मधून करार तत्वावर पुरेसे लेखापरीक्षक उपलब्ध न झाल्यास सदर घटक २ मधील लेखापरीक्षकांच्या सेवा करार पद्धतीने खालील निकषांवर घेण्यात येतील.
- १) संबंधित लेखापरीक्षकाने सहकार खात्याने सन २०१४-१५ किंवा त्यापुढील वर्षाकरिता लेखापरीक्षणासाठी प्राधिकृत केलेले प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
  - २) लेखापरीक्षकाचे वय ६५ वर्षाहून जास्त नसावे व तो शारीरिक दृष्ट्या सक्षम असावा.
  - ३) संबंधितांना शासकीय नियमांची तसेच लेखापरीक्षण विषयक अधिनियम व नियमांची माहिती असल्याबाबत विभागीय सह संचालक यांनी खात्री करावी.

*****

परिशिष्ट ब

करार तत्वावरील सेवानिवृत्त अधिकारी / कर्मचारी यांच्या लेखापरीक्षणाच्या कामकाजासंबंधी अटी व शर्ती

१. प्रस्तुतची पदभरती करतांना जास्त खपाच्या किमान २ वर्तमानपत्रात जाहिरात देण्यात यावी. विहीत पध्दतीने निवड प्रक्रिया पूर्ण करावी.
२. या प्रकरणी करार पध्दतीने देण्यात येणारी नियुक्ती ५ महिन्यांच्या कालावधीसाठी देण्यात यावी.आणि कोणत्याही परिस्थितीत त्यांना मुदतवाढ देण्यात येऊ नये,याबाबतचा उल्लेख संबंधितांच्या नियुक्ती आदेशात करण्यात यावा.सदर काम पूर्ण करण्याची जबाबदारी त्यांची असेल, अशा आशयाचे बंधपत्र नियुक्तीपूर्वी संबंधितांकडून घेण्यात यावे.
३. कराराचा कालावधी संपुष्टात येताच नियुक्ती संपुष्टात येईल व सदर पदावर केलेल्या सेवेमूळे अन्य कोणत्याही पदावर नियुक्ती मिळण्याचा/समावेशनाचा हक्क प्राप्त होणार नाही,ही बाब नियुक्ती आदेशात स्पष्ट करण्यात यावी.
४. सदर करार नियुक्ती करतांना शासन निर्णय सामान्य प्रशासन विभाग,दि.१५.०२.१९९५ व दि.१४.०१.२०१० मध्ये दिलेल्या अटी व शर्ती तसेच सूचनांचे काटेकोर पालन करावे.सदर आदेशांचे उल्लंघन होणार नाही,याची दक्षता घ्यावी.
५. वृत्तपत्रात दिलेल्या जाहिरातीच्या अनुषंगाने आवेदनपत्रे सादर केलेल्या ज्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या सेवा करार तत्वावर घेण्यात येणार आहेत त्यांचे विभागीय सहसंचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा यांच्या कार्यालयाकडून लेखापरीक्षकांचे जिल्हानिहाय पॅनल तयार करावे. आवश्यकतेपेक्षा जास्त उमेदवारांची नावे प्राप्त झाल्यास त्यांची प्रतीक्षा यादी तयार करावी.
६. विभागीय सहसंचालक,स्थानिक निधी लेखापरीक्षा कार्यालयांनी तयार केलेल्या पॅनलमधील नावे सहाय्यक संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा जिल्हा कार्यालयांना कळविण्यात यावीत व सहाय्यक संचालक आवश्यकतेनुसार त्यांच्या सेवा लेखापरीक्षणाच्या कामासाठी वापरतील.
७. पॅनलवरील सेवानिवृत्त अधिकारी व कर्मचारी पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध न झाल्यास विभागीय सह संचालकांकडून तयार करण्यात आलेल्या प्रतीक्षा यादीतील कर्मचाऱ्यांची नावे जिल्हा कार्यालयास कळविण्यात येऊन त्यांच्या सेवा करार तत्वावर उपलब्ध करून द्याव्यात.
८. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकाने एका महिन्यामध्ये किमान १५ ग्रामपंचायत घटकांचे लेखापरीक्षणाचे काम पूर्ण करणे आवश्यक राहिल. इष्टांकापेक्षा कमी घटकांचे लेखापरीक्षण पूर्ण केल्यास त्याप्रमाणात मानधनात कपात करण्यात येईल.
९. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकांच्या सेवा प्रामुख्याने ग्रामपंचायतींच्या लेखापरीक्षणासाठी वापरावयाच्या असल्या तरी सक्षम अधिकारी आवश्यकतेनुसार त्या जिल्हा परिषद, पंचायत समिती व नगरपरिषद इ. संस्थांचे लेखापरीक्षणासाठीही वापरू शकतील.

१०. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकांना दरमहा रु. १०,०००/- मानधन (रु.८,०००/- पारिश्रमिक व रु.२,०००/- प्रवासभाडे) देण्यात येईल. याव्यतिरिक्त कोणतेही पुरक भत्ते त्यांना अनुज्ञेय राहणार नाहीत.
११. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकाने प्रत्येक कार्यालयीन कामकाजाच्या दिवशी काम करणे आवश्यक राहिल.
१२. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकांकडून करण्यात येणाऱ्या लेखापरीक्षणावर विभागीय सह संचालक व जिल्हा स्तरीय सहाय्यक संचालक यांचे नियंत्रण राहिल.
१३. जिल्हास्तरीय सहाय्यक संचालकांकडून लेखापरीक्षणाचा कार्यक्रम निश्चित केला जाईल.
१४. विभागीय सह संचालक हे थकीत लेखापरीक्षणाच्या कामकाजाचा नियमित आढावा घेतील व प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेच्या आत लेखापरीक्षणाच्या प्रगतीची माहिती संचालनालयास विहीत प्रपत्रात सादर करतील.
१५. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकांकडून तयार करण्यात आलेले प्रारूप लेखापरीक्षण अहवाल वरिष्ठ लेखापरीक्षक तपासून मंजूर करतील व सहाय्यक लेखापरीक्षा अधिकारी यांच्या स्वाक्षरीने ते निर्गमित केले जातील.
१६. करार तत्वावरील लेखा परीक्षक, दिलेले काम योग्य प्रकारे करीत नसल्याचे किंवा त्याने केलेले लेखा परीक्षण अहवाल परिपूर्ण तथा दर्जात्मक नसल्याचे आढळल्यास व जिल्हा स्तरीय सहाय्यक संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा यांचेकडून तसा अहवाल प्राप्त झाल्यास विभागीय सह संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा कार्यालयाकडून संबंधीत लेखा परीक्षकांची करार तत्वावरील सेवा तात्काळ रद्द करण्यात येईल. तसेच त्यांना केलेल्या कामाचे मानधन अनुज्ञेय होणार नाही.
१७. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकांनी लेखापरीक्षणाचे काम पूर्ण झाल्यानंतर ५ दिवसांच्या आत स्थानिक निधी लेखापरीक्षा विभागास प्रारूप लेखापरीक्षण अहवाल सादर केला पाहिजे.
१८. करार तत्वावरील लेखापरीक्षकाने लेखापरीक्षणाचा प्रारूप अहवाल दिल्याबाबतचे सहाय्यक संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा यांचे स्वाक्षरीत प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर विभागीय सह संचालक कार्यालयाकडून मानधन मंजूरीचे आदेश निर्गमित करण्यात येतील. त्यानंतरच संबंधीत सहाय्यक संचालक कार्यालयामार्फत मानधन अदा करण्यात येईल.
१९. पॅनलमधील करार तत्वावरील लेखापरीक्षक हे लोकसेवक असल्याने लोकसेवकांवर असलेली सर्व बंधने त्यांना लागू राहतील.